

Festival chutí, vůní a řemesel
v srpnu opět opanuje zámek Pardubice.
(Str. 2)

Sportujte a ochutnávejte ...
dva typy na výlet
(Str. 3)

Jak to vypadá, když si město a vesnice podají ruce?
(Str. 4)

www.regionální-znacky.cz

Doma v KRAJI PERNŠTEJNŮ

Noviny pro milovníky kraje Pernštejnů, jeho přírody a lidí

Spolupracujeme a propagujeme se navzájem

Značka Kraj Pernštejnů bývá většinou vnímána jako způsob prezentace pro výrobce, pro něž by tento způsob zviditelnění byl jinak finančně neúnosný. Díky tomu, že se v tomto úsilí sdružuje na 20 těchto aktivních lidí, mohou se finančně složit na vydávání novin a katalogů, které jsou distribuovány na mnohé akce a rozdávány v informačních centrech.

Aktivita Kraj Pernštejnů má však daleko hlubší smysl a tím je spolupráce. Zapojením se do tohoto společenství vstupujete do rodiny osvědčených lidí, kteří si uvědomují, že se lze prosadit spíše jako člen fungujícího týmu než jako jednotlivec. Výrobci Kraje Pernštejnů označují své výrobky emblémem dubového listu. Tento symbol nevyjadřuje pouze příslušnost k území a není pouze zárukou původu a známkou kvality. Můžeme ho považovat za symbol moderního cechu. Značí-li výrobci své produkty společným symbolem, propagují tak vlastně vzájemně jeden druhého. Jak to?

Uvidí-li zákazník na výrobku logo a je s ním spokojen, proč by se vlastně nezajímal o to, kde se tam vzal onen symbol, který dozdobuje etiketu či poplاندává na visačce? Není nic snazšího, než se mrknout na internet, kde se více dozví nejen o svém konkrétním výrobku, ale je mu nabídnuta možnost seznámit se i s dalšími výkvěty našeho kraje. V širším slova smyslu poté stejnou službu odvádí každý výrobek ze všech 27 regionů Asociace regionálních značek v rámci celé České republiky. Nepřemýšlejme tedy jenom v úzkém smyslu o tom, co značení přinese jednotlivci, ale i o tom, jak se můžeme propagovat vzájemně a pomáhat si. KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt® není jen nálepka, je to symbol ochoty spolupracovat a podpořit druhé.

Lokální ekonomika – základní pilíř vzájemné spolupráce

V poslední době se v nemalé míře objevuje pojem „lokální ekonomika“. Co si však má laik pod tímto termínem představit? Ačkoli je to výraz novodobý, princip, který toto sousloví představuje, je zcela přirozený a platný již od doby, kdy se člověk stal lovcem a posléze zemědělcem. Aniž si to mnohdy uvědomujeme, za poslední dekády jsme podstoupili překotnou cestu od lokálnosti ke globalizaci. Chceme mít k dispozici vše, nejlépe ihned, bez ohledu na logičnost, zdroje, sezónnost, náklady, životní prostředí atd. Nelze zpochybňovat, že globalizace je v mnoha ohledech přínosem, avšak prosazuje se právě na úkor lokálnosti, našich tradic a přirozeného vývoje. Dá se říci, že tak trochu se staví proti přirozenému řádu Matky přírody.

Globalizace se v našem prostoru účinně prosazuje cca posledních pětadvacet let. V jiných státech Evropy i světa zapustila své kořeny již daleko dříve. Tento fakt by se na první pohled mohl zdát jako nevýhodný a mohl by naznačovat, že jsme nějak zpomalení. Ale ejhle, proč se tedy nejednou největší evropské superhvězdy, jako jsou Německo, Rakousko, Itálie a další odvrací od globalizace a sází na trend lokální ekonomiky? Že by někde byla chyba? A zde máme tu výhodu. Nestihli jsme spadnout do osidel globalizace tak hluboko, abychom stihli zakopat své lokální kořeny a můžeme se poučit z příkladu našich sousedů a hledat správnou cestu, která asi tedy nebude v odevzdání se jednotnému celosvětovému stylu a kultuře.

Naše prababičky tomu říkaly jinak

V úvodu jsme mluvili o principu, který provází lidstvo již od pradávna. Lokální ekonomika je totiž v podstatě založena na principu směnného obchodu. Jde o vzájemnou podporu místních lidí, podnikatelů, poskytovatelů služeb a také obcí, které aktivity svých obyvatel mnohdy zastřešují a podporují. Dříve jsme lokální ekonomiku využívali zcela přirozeně (jiná možnost ani nebyla), nyní je však potřeba stálé a široké osvěty k pochopení, že právě pojem „lokální“ označuje to, co je v regionu nejvyšší, jedinečné, tj. konkurenceschopné s produkty a službami z „globální“ nabídky. Však to již podvědomě cítíme. Přiznejme si, kdekdo z nás chce být tak trochu patriot, podpořit naši republiku, a v obchodě se dívá u výrobků na zemi původu a klidně přihodí nějakou tu kačku navíc za to, že doma bude mít český výrobek. To už je první krůček k podpoře lokální ekonomiky.

Finance neodcházejí z regionu

Pokud se tedy zamyslíme, systém lokální ekonomiky se dá vyjádřit jednoduchým mottem: „Já podpořím tebe a ty zase mě“. A proč také ne? Tento vztah je oboustranně finančně výhodný. Podporuje jak podnikatele, tak je i celkově ekonomicky prospěšný pro zapojenou komunitu. A zároveň nás a všechny zúčastněné učí spolupracovat. Navazováním vztahů vznikají aktivity, které jsou k využití pouze a jedině v daném regionu a návštěvník za nimi musí přijet. A dostáváme se do spletité pavučiny souvislostí, které na první pohled nejsou zcela patrné, ale mají dalekosáhlý dopad. Po-

kud do regionu návštěvník přijede, musí někde jíst, spát, využívat místní služby atd. A najednou už jsou zapojeni místní obyvatelé, restauratři a provozovatelé služeb. Jedna taková výjimečná aktivita tedy dokáže přitáhnout do regionu peníze. Samotná aktivita tedy zaručuje, že peníze neodcházejí z regionu, jelikož místní subjekty spolupracují, a svou jedinečností přitahuje finance další, které podpoří i další na první pohled nezapojené sousedy. Tímto se stabilizuje ekonomická síla regionu. Takový region je pak odolnější proti hospodářským výkyvům ve státě a není závislý na zahraničních trzích, neboť si vystačí sám se svými zdroji.

Pamatujme tedy, že „Vše souvisí se vším“. Podpora rozvoje systému lokální ekonomiky v duchu bioekonomiky na venkově má širokospektrální přesah do oblastí udržitelného cestovního ruchu, rozvoje funkčnosti obcí, údržby krajiny, neziskového a sociálního sektoru a celoživotního vzdělávání.

Sedm principů lokální ekonomiky

- Důsledné, avšak šetrné využívání místních zdrojů (přírodní zdroje, tradiční znalosti a postupy, lidé).
- Šetrnost k životnímu prostředí.
- Patriotismus - vztah k místu a historickému vývoji.
- Rozvoj celku má přednost před jednotlivcem.
- Partnerství - vzájemná spolupráce a podpora.
- Sdružování finančních prostředků.
- Společná osvěta a prezentace.

Zdroj: Lokální ekonomika venkova, MAS ŽR 2016

Střípky z regionů

Cesta z města a zase zpátky

Jsou cesty, u kterých je skoro jedno, kterým směrem se po nich vydáte, neb jsou ve všech směrech stejně pohodlné. Pak jsou takové, u nichž na směr hodně záleží, protože jdou pěkně strmě. A pak jsou cesty, které sice můžete projít tam i zpět, ale nikdy se nevrátíte na stejné místo.

Takové jsou i cesty z města a zase zpátky. I když už to není, co bývalo, stále u nás přetrvává zvyk, že v pátek odpoledne se města vylidňují a karavany nomádů táhnou do víkendových obydlí. A v neděli zase nazpátek. Pokud lze soudit podle provozu alespoň kolem Prahy, je ale stále více těch, kdo si to otočili – z města přesunuli své bydliště do satelitů, a kolony si tak neužívají jen dvakrát týdně, ale každý pracovní den. Jak moc se tím z nich stali skuteční venkované, se můžeme jen dohadovat, ale přibývá i těch, pro něž venkov není jen příjemnou kulisou za okny komfortního domu. Mezi výrobci zajímavých regionálních produktů nacházíme stále více jednotlivců i celých rodin, které cestu z města vzali opravdu vážně a spolu s adresou změnil i svůj životní styl. Z ruin zachraňují staré usedlosti nebo si staví moderní obydlí s minimálními energetickými nároky a vlivem na okolní prostředí. Obnovují zanedbané sady a rybníky, chovají kozy a ovce, pěstují byliny. Jsou to lidé různého věku a řada z nich má za sebou úspěšnou kariéru v takzvaném velkém světě. Na venkov se přišli zachránit před vyhořením nebo si prostě splnit dávný sen.

Ne všichni s tímto plánem uspějí, romantika trvá jen chvíli a realita bývá neúprosná. I přesto jich ale přibývá – a s nimi i těch, kdo jsou na venkově odjakživa a řeší opačný problém – zda a jak odolat lákání města se spoustou „lepší“ příležitostí. To jsou ty cesty, které se z každé strany jeví jinak. A mnoho z těch, kdo si vybrali tu zdánlivě obtížnější, by už dnes neměnilo. Naopak vás rádi vezmou po své cestě kousek s sebou, stačí, když si k nim přijedete nakoupit jejich výrobky, ubytovat se na farmě, nebo si dokonce i vyzkoušet něco, co jste v životě nedělali. Regionální značky jsou tu proto, aby ukazovaly, že „to jde“. Že na venkově vzniká spousta hodnot, kterých stojí zato si věnovat a předávat je dál, otevírat jim nejen cesty, ale i srdce. Snad vás o tom přesvědčí i noviny, které se vám právě dostaly do rukou.

Inspirativní čtení přeje

Kateřina Čadilová,
národní koordinátorka
Asociace regionálních značek

V Kraji Pernštejnů se dobře sportuje (cca 50 km)

Vydejte se z Pardubic směr Lázně Bohdaneč. Zde si můžete projít nádhernou stezkou okolo Bohdanečských rybníků,

kteřé jsou známou ptačí rezervací. Dále vyrazte do Dolan, kde můžete navštívit pana Václavíka, jste-li milovníci hub.

Pan Václavík se již po desetiletí věnuje pěstování hlívků, Shitaké a dalších exotických i známějších hub.

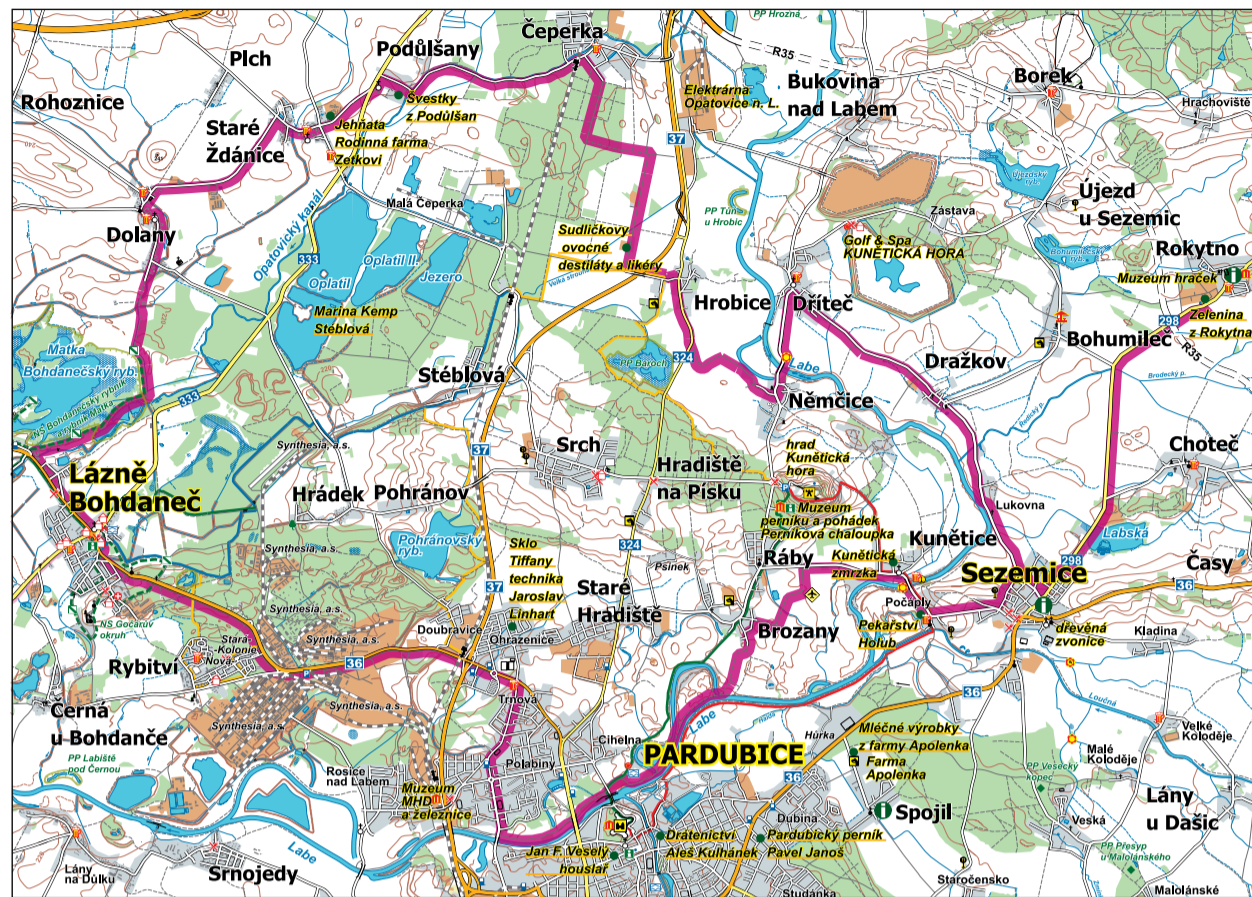
Poté projedete Staré Ždánice, zde Vás může zaujmout ovčí chov pana Zetka, který chová především plemeno Zwartbles, a dále pokračujte do Podůlsan, kde se pan Richter zabývá pěstováním švestek. Díky ovocnářským znalostem se mu podařilo vyšlechtit zcela ojedinělé a velmi chutné švestky.

Následující putování vede podél Opatovického kanálu, technické památky budované pány z Pernštejna, do Čeperky. Odtud skrz les okolo Sudličkovy pěstirské pálenice do Hrobic a zkratkou do Němčic. V Sudličkově pálenici si můžete zakoupit různé druhy pálenek či likéry, některé i zcela ojedinělé jako ořechovku.

Z Němčic se vydejte směr Dříteč přes unikátní most, který je významný tím, že byl postaven v podstatě na poli a až později pod něj byl sveden tok Labe. Z Dříteče vyrazte směr Sezemice. Krátká odbočka ze Sezemic Vás přivede k rybníku Labská, který je pozůstatkem Pernštejnské rybníční soustavy. Kdybyste pokračovali dále do Rokytne, můžete si v prodejně pana Soukala zakoupit místní zeleninu a navštívit muzeum hraček Klukovský sen, které je největší sbírkou angličáků ve střední Evropě.

Po návratu do Sezemic se lze vydat dvěma cestami. Buď přes Kunětické, kde projedete po památkově chráněném mostu UNNRA z roku 1947 a okolo vyhlášené Kunětické zmrzky, která se vyrábí z pravého ovoce, a poté se vrátíte do Pardubic, nebo směrem přes Spojil, kde se můžete stavět pro mléčné výrobky z farmy Apolenka a pak dále do Pardubic.

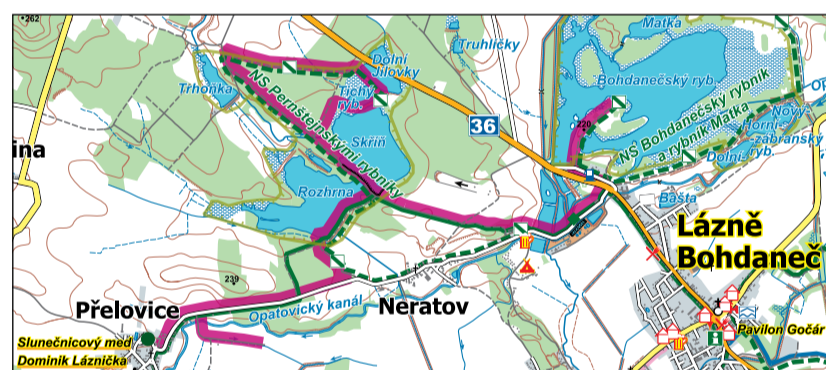

Přes rybníky k regionálním výrobkům na Bohdanečsku (cca 11 km)

Téměř každý návštěvník města Lázně Bohdaneč či obyvatel nedalekého okolí má toto území spojené s významnou rybníkářskou oblastí v čele s národní přírodní rezervací – Bohdanečským rybníkem. Ať už se rozhodnete prozkoumat tuto oblast pěšky či na kole, nebudete litovat. O to spíše, udeří-li na místní rybníky pár slunečních paprsků. Na stezkách kolem boh-danečských rybníků vás ohromí nejen příroda této chráněné oblasti, ale také okolní obce vzdálené od sebe vždy několik málo kilometrů, které se mohou stát vašim záchranným bodem pro zasloužený odpočinek. Cestou kolem nejvýznamnějších rybníků tohoto území máte jedinečnou příležitost zachytit okem či fotoaparátorem různé druhy ptactva, nasbírat si lesní borůvky či houby nebo se potkat s významnými místními regionálními producenty, kteří vám nabídnou své výrobky nejvyšší a certifikované kvality.

Pokud vyrazíte od Bohdanečského rybníka směrem na Neratov, neminete Rybníční hospodářství, kde můžete celoročně zakoupit Pernštejnského kapra. Jedná se o ochrannou známku této společnosti, která reprezentuje tradiční – k životnímu prostředí šetrný chov kaprů prvotřídní kvality a jemné chuti. V prodejně na sádkách si však můžete vybrat také amura, pstruha či jesetera. V období od září do prosince vám bude nabídnuta také štika, sumec, candát, lín či běl. Nedaleko obce Neratov, která je vzdálená od sádek Lázně Bohdaneč přibližně 2,5 kilometru, začíná naučná stezka okolo Pernštejnských rybníků. Prvním a největším z nich je rybník Rozhrna sousedící s rybníkem Skříň, podél jehož hráze vede upravená cesta okouzující přírodou směrem k obci Bukovka.

Poté, co se pokocháte rozmanitou florou a faunou vyskytující se podél těchto rybníků, neváhejte pokračovat na jahodové plantáže do Přelovic. Pan Jiří Houda, majitel stejnojmenné rodinné firmy, zde pěstuje

je řadu známých i méně obvyklých odrůd jahod. Pan Houda pěstuje veškeré odrůdy jahod podložené slámou, což zaručuje čistotu plodů při jejich sklizni. Plantáže zde slouží pro samosběr jahod především do vlastních nádob. Pokud vyrazíte do Přelovic v průběhu jahodové sezóny, která trvá od počátku června do poloviny července, pochutnáte si a nebude se vám chutit zpět. V Přelovicích tak neváhejte zůstat a navštívit pana Dominika Lázníčku, který se věnuje produkci slunečnicového medu. Slunečnicový med Pana Lázníčky, učite-

le včelařství, je ojedinělým regionálním produktem, neboť včely z Přelovic sbírají nektar na místních slunečnicích, které nenajdeme nikde jinde v okolí až stovek kilometrů. Neváhejte navštívit nejhezčí místa blízkého okolí a seznamte se s Vašimi nejbližšími prodejci kvalitních a regionálních potravin – často i takových, které běžně nakupujeme v mnohem nižší kvalitě v organizovaných supermarketech bez jistoty původu a čerstvosti. Vyzkoušejte je na rozcestí v Přelovicích se rozhodněte „kudy dál“....

Pozvánka

SLUNEČNICOVÝ MED Z PŘELOVIC JEDINĚ OD PANA LÁZNIČKY

Pan Dominik Lázníčka je v současnosti velmi uznávaným včelařem a zároveň držitelem certifikátu KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt. Jeho cesta k této profesi však nebyla přímočará. Tento medonosný příběh začíná v době, kdy bylo panu Lázníčkovi 11 let. Tehdy byl jeho bratr hospitalizován v nemocnici, kde jeho spolupacientem byl zapálený včelař, který jej nadchl pro toto hobby. Po návratu z nemocnice zkouší pan bratr včelařit a zasvěcuje do tajů tohoto řemesla i svého bratra Dominika. Toho včelařství natolik uchvátí, že se stane prakticky jeho životním koníčkem. Nestává se však hned jeho zaměstnáním, neboť osud si občas vybírá různé okliky, než doběhne k pravému cíli. Pan Lázníčka se vyučí zedníkem,

ale na svého bzučivého sladkého koníčka nezanevře. O nějakých 10 let později se vyučí včelařem a své vzdělání dotáhne až k metě nejvyšší, kdy se stává dokonce učitelem včelařství. Dnes sídlí pan Lázníčka v Přelovicích, kde před 7 lety zakoupil statek, který neustále předělává a kde je vskutku hodně práce. Svě první včelařské pokusy učinil pan Lázníčka na Vysočině v Borové u Poličky a Solnici. Proč tedy právě Přelovice? Důvod je jednoduchý. Pan Lázníčka chtěl dělat něco výjimečného a zdejší nížiny nabízí včelařům zcela specifické podmínky, které vyhovují například specializaci na slunečnicový med. Proto chcete-li okusit jedinečný originál, zavítejte na adresu Přelovice 27.

Nová turistická organizace zaštití rozvoj turistického ruchu na Pardubicku

Během roku 2017 vznikne v Pardubicích nová organizace pod názvem Turistická oblast Pardubicko. Hlavní náplní bude rozvoj cestovního ruchu v oblasti od Kladrub nad Labem až po Horní Jelení. Vznik této organizace je zastřešením partnerské spolupráce města Pardubice s okolními místními akčními skupinami Železnohorským regionem, Regionem Kunětické hory, Bohdanečskem, Holickem, obcemi, informačními centry a dalšími subjekty činnými v turistickém ruchu.

Založení organizace oblastního destinačního managementu na území Pardubicka, která by koordinovala aktivity všech zainteresovaných subjektů, aby byly ve vzájemné shodě, vytvářela jednotný marketing i propagaci, bylo jen otázkou času. Dlouhodobě zde existovala neformální spolupráce, která založením TO Pardubicko dostává oficiální charakter. Příkladem a první vložkou tohoto úsilí se stal Festival chutí, vůní a řemesel na zámku v Pardubicích v roce 2016, dále již také proběhlo první setkání všech významných aktérů v oblasti cestovního ruchu a jsou plánovány další meetingy ke vzájemné výměně informací i zkušeností. Město Pardubice tak pod svá ochranná křídla přijímá i okolní venkovské regiony. Tuto iniciativu velmi osvědčeně deklarovalo i ve své aktu-

ální koncepci cestovního ruchu. Pardubice dlouhodobě rozvíjejí cestovní ruch na svém území a mají dalekosáhlé zkušenosti v tomto oboru, jsou tedy zárukou dodání odborných kapacit. Styčným orgánem ke slibné spolupráci se tak stává Odbor školství, kultury a sportu pod vedením Mgr. Ivany Liedermanové. Místní akční skupiny mohou poté nabídnout své informační kanály a také zkušenosti, které jsou dány spoluprací lidí ve venkovském prostoru. Cílem pak bude ukázání jedinečnosti celého území, které bude založeno na fenoménech perníku, rybníkářství, koní a dalších atributů tak typických a výjimečných pro náš kraj. Výsledkem bude nejen zvýšení ekonomického prospěchu celého území, ale i účelné a účinné nastavení finančních toků i zdrojů informací.

